

Klerikális reakció Bács-Kiskun megyében

Irtai Kocsa László

Révai József elvtárs beszámolója a MDP Központi Vezetőségének ülésén nagyjelentőségű útmutatást jelent elsősorban a kommunisták, de meggyenk összes dolgozó számára is.

Révai elvtárs beszámolóját dolgozóink jelentős többsége meglepedéssel fogadta, mert maguk is meggyőződtek arról, hogy a klérus a felszabadulás első pillanatától kezdve mindent elkövetett, hogy népi demokráciánk fejlődését akadályozza.

Erre különösen fényt vetett a Mindszenty-per, ahol kiderült, hogy Mindszenty az amerikai imperialisták utasítására a királyságot szerette volna visszaállítani. Mindszenty 1946. december 31-én egy levélben többek között ezt írta az akkori miniszterelnökhöz, Tildy Zoltánhoz:

„Ugy értesülök, hogy a nemzetgyűlés a közeljövőben napirendre szándékozik tűzni az alkotmány reformokat, köztük a Köztársaság behozatalát, az ezeréves magyar királyság megszüntetésének tervét. Ha ez a hír megfelel a valóságnak, ha nem is kaptam erről hivatalos tájékoztatást, a magyar primások több mint 900 éven át állandóan gyakorolt közbizalmi tisztétől folyóan óvást emelek eme tervek ellen.” (Mindszenty József a Népbíróság előtt. Áll. Lapkiadó, 1949. 70-71. oldal.)

Már ebből is látható, hogy a klerikális reakció nem azt akarta, hogy a dolgozó nép legyen gazdája az országnak, hanem az „ezeréves királyságot”, mely dolgozó népünk számára az elnyomást, a kizsákmányolást jelentette volna és jelentette egészen a felszabadulásig.

A KLERIKÁLIS REAKCIO azonban nemcsak ilyen közvetett módon vitte a harcot dolgozó népünk ellen, hanem közvetlenül is. A klerikális reakció Mindszenty vezetésével első volt, aki az 1945-ös választás előtt a templomokban felolvastatta a földreform ellenes körlevelet, amivel 650.000 új garzától akarták elvenni a kiosztott 3 és fél millió hold földet. És ennél a kérdésnél nem árt megállni, mert dolgozó parasztágunk most, a bőséges aratás előtt szükséges hogy visszaemlékezünk, hogy kik voltak azok, akik számukra megvédték a kiosztott földet. **Ez az erő egyedül a Magyar Kommunista Párt volt.**

Miért idézzük a multat? — tehetik fel a kérdést, — azért, mert a klerikális reakció a fentiekben vázolt népiellenes irányvonalon a mai napig sem változtatott és ma is mindent elkövet, hogy dolgozóinkat ily módon ellenünk hangolják. Azért idézzük a multat, hogy dolgozóink lássák, hogy a klerikális reakció jelenlegi tevékenységét is, mint eddig is minden tevékenységük, az ellenség érdekeit szolgálják, az amerikai háborús uszítók érdekeit, dolgozó népünkkel szemben.

Hogy a klerikális reakció az amerikai imperializmus belső függősége; beigazolódt az szintén a Mindszenty pernél, de beigazolódtik napjainkban is, mint ahogy ezt Révai elvtárs leszögezte: „az imperialista ügynökségek között az egyik legfontosabb szerepet kezdettől fogva a klerikális reakció játssza.” Hogy ezek a szavak mennyire igazak, arra jellemző a megyénk területén lévő papok magatartása. Grósz József püspök nem írta alá a békenyilatkozatot az udvartartásához tartozó kb. 250 pappal együtt.

Grósz József püspök legbensőbb munkatársa Gonczlik kanonok megszervezi Kalocsán az ott feltalálható reakciós elemekből az Oltáregyesületet, mely Amerika hangjának leírásával és terjesztésével foglalkozik. De ugyancsak hasonló az eszerek között Szekeres Imre kunszentmiklósról, aki háromszori udvarias felkérésre sem írta alá a békenyilatkozatot, vagy mint Vedres Béla kiskunfélegyházi apátplébános, aki valóságosan kidobta a békevel szembe a hátrahagyott gyűjtőket.

NEM KEVÉSBBÉ MARADNAK EL a reakciós papoktól az apácák sem. Csak egy példát hozunk fel, Kalocsán, amikor a kórház patikáját átvették az apácáktól, kiderült, hogy nagy mennyiségű gyógyszer össze van keverve, műszerek, injekciós tűk be vannak roszdálva, amivel súlyosan veszélyeztették betegeink gyógyulását és komoly kárt okoztak dolgozó népünknek.

Ezeket a példákat oldalakon keresztül lehetne sorolni. Éppen ezért dolgozóinknak ezekből komolyan kell tanulni.

Meg kell, hogy vizsgáljuk, hogy kik azok, akik szavakban arról beszélnek, hogy „békés és földön a jóakarátú embereknek” és ugyanakkor ők nem keresik a béke megvalósításának útját, nem hajlandók aláírni a békenyilatkozatot és „politikamentes” „Oltáregyesület” szerveznek Amerika hangja terjesztésére. És jelenleg mit csinálnak? A körmenet nagyarányú szervezése mire jó. Arra, hogy dolgozó parasztágunkat elvonja a legnagyobb dologidőben az aratás jó végrehajtásától, hogy a gabona a földön kiperegjen, tönkremenjen, hogy aztán lehessen hivatkozni, hogy „Most segítsenek a kommunisták, ha tudnak!”

A klerikális reakció ilyen megmozdulásai egyáltalán nem a lelkiekkel való nagyfokú törődést jelentik, hanem: **elvonni a dolgozókat figyelmét a szocializmus építésétől, ezáltal megakadályozni anyagi jólétük emelését.**

A KLERIKÁLIS REAKCIO nem mond le a harcról. Révai elvtárs beszéde után már egy nappal összejöttek a papikonferenciák, ahol „kiértékeltek” Révai elvtárs referátumát és ahogy ezt már tapasztaltuk, kidolgozták az új támadási formát. Az új támadási jelszó: hogy a kommunisták a nyílt vallásellenesség útjára léptek. Ezt hirdetik minden helyen és módon, hogy eltereljék a figyelmet a jövő évi kenyér biztosításától. És ez azért veszélyes, mert a dolgozó kisémbereket igekeznek elsősorban félrevezetni.

Akaszó községben pl. a legutóbbi szülői munkaközösségi értekezleten egy középparaszt asszony azt mondta: „A Párt azért üldözi a vallást, mert nem akarja elismerni az istent.” Pártunk ebben a kérdésben félreérthetetlenül leszögezte álláspontját: „Nekünk semmi bajunk nincs a katolikus dolgozó tömegekkel, amelyek ép oly odaadó és lelkes támazai a szocializmust építő népi demokráciáknak, mint más meggyőződésű vagy felekezeti dolgozók. Bajunk a klerikális reakcióval van.”

Hasonló támadás a klérus részéről, hogy: „A kommunisták el akarják venni a gyerekeket hitét.” Mi itt a tényeket állítjuk szembe ezzel a rágalommal. Minden szülő emlékezhet, hogy

az elmúlt iskolai évben már nem volt kötelező a vallásoktatás és mi kommunisták semminemű agitációt nem fejtettünk ki, hogy a gyerekek ne járjanak hittanra, mert mi ténylegesen tiszteletben tartottuk a tartjuk ma is az Alkotmányban lefektetett vallás szabadságot.

De tapasztaltunk-e ilyen magatartást a klérus részéről? Nem. Ellenkezőleg, a katolikus klerikális reakció a legkínzóbb támadást indította meg ellenünk. A nyílt erőszakot sem vetették meg ebben a kérdésben. Raffai Alfonz dunsoki róm. kat. pap azokat a diákokat, akik nem jól készültek fel, úgy verte szájon — 1950-ben — hogy orrán-száján jött a vér. De ezt az irányvonalat

Fűtőházat, villanymotort rongáltak meg az apácák Kiskunfélegyházán

Vedres apátplébános és „hűséges tanítványainak” igazi arca

A fekete reakció aknamunkája az utóbbi hónapokban szemmel láthatólag fokozódott Fűtőházán is. A sötétség beálltával Vedres apátplébános hajlékában egy mást érik nap-nap után a megbeszélések, amelyeken az újabb rémhírek terjesztését, békés építő munkánk megakadályozását szolgáló ténykedéseiket beszélik meg. Különösen Révai elvtárs beszéde óta, mióta rádőbentek, hogy lejárt a türelmi idő, nagy a sürgés, forgás a fűtőház Vedres háza táján. És Vedres apátplébános nem tagadja meg magát, nem tagadja meg multját. A békevel vívókat kizavarta azzal a megjegyzéssel, hogy ő már negyven éve imádkozik a békéért (Horthy-féle fasizta békéért).

Ez az apátplébános igazi arca

A multban sietett megáldani a Szovjetunió ellen biztos halálba induló magyar honvédek fegyverét (akkor éppen nem a békéért imádkozott). A legsúlyosabban elítélte a földreformot. Semmi sem zavarja, ha népünk ellen irányuló ellenséges cselekedetről van szó. Miért zavarja, mikor minden cselekedetében a gyűlölet vezet mindennel szemben, ami a haladást jelenti, mindennel szemben, ami népi demokráciánk javát szolgálja. A kapitalista Szűzjártó háború előtti embertelen kizsákmányolása ellen soha nem emelte fel szavát, de most az ottani elmunkások egészségéért egyszerre aggódni kezdett. Ilyen a vezető.

A hűséges tanítványok

Hasonló hozzá a sok beosztott, akik egymást túllécítelve igekeznek a Vatikán amerikai utasításait, imperialista, háborúra uszító gazdálk parancsait végrehajtani. Említsük meg hűséges tanítványát: Falu atyát, a gimnázium hitoktatóját, aki egyik kezével oly szívesen veszi fel a népi demokráciánk által neki juttatott havi 800 forintos fizetést, ugyanakkor másik kezével áldást hint a gimnáziumban csillagot robbantó reakciós diákok fejére, így halálva meg demokráciánk türelmét. Ő volt egyébként az a pap aki jó példát mutatva, egy mázsa tőzeget elutaladított (fínom kifejezéssel élve) a Szervestrágya NV-től.

Csak az labdázhat, — aki ministrall

Semmiel sem különb nála a tisztaújfalusi Szentjakab Lázár, aki úgy szerzi híveit az ifjúság köréből, hogy mint a falu leggazdagabb kizsákmányolója, összevásárolt egy csomó sportfelszerelést, de csak azok a gyerekek

csiszoltabb formában minden községben megtalálhatjuk. Ép ezért bátran kimondjuk, ahogy ezt Révai elvtárs kihangsúlyozta, hogy „az a szülő, aki hittanra járítja gyerekeit, legelőször az ellenség kezére adja, rábizza a lelkét, a gondolkodását a béke ellenségeire, az imperialista háborús uszítók ügynökeire. Reakciós paphoz küldeni hittanra a gyerekeket, akarva, akaratlanul hitvallás a népi demokrácia ellen.”

RÉVAI ELVTÁRS BESZÉDE alapján hosszan lehetne sorolni a klerikális reakció tevékenységét megyénkben. Be tudnánk mutatni, hogy a klérus legfőbb támogatója a kulák-ság, a titoista ügynökök, volt csendőr, fősolgabíró, leégett földesurak és ehhez hasonló álcázott fasizták, valamint jobboldali szociáldemokraták. De ezekre még más alkalommal vissza fogunk térni.

Akkor, amikor népi demo-

kráciánk fokozza az önvédelmi harcot a klerikális reakcióval szemben, dolgozóinknak azt kell látni, hogy a katolikus klerikális reakció 1945 óta népiellenes vonalán semmit nem változtatott, hanem mindig és most még inkább az összes reakciós erővel szövetségben támadásba fog menni.

Másodszor azt kell látni, hogy a klerikális reakció a kényszerű és népiellenességet leleplező politikánkat úgy tűnteti fel, mintha mi a dolgozó vallásos meggyőződését gátolnánk, sőt üldöznénk. Végül dolgozóinknak tisztán kell látni azt — mint ahogy eddig minden előre tett lépésünk, amelyhez az utat Pártunk mutatta meg és ez minden esetben a dolgozó gazdasági, politikai, kulturális felemelkedéséhez vezetett — hogy a klerikális reakcióval szembeni önvédelmi harcunk is dolgozó népünk további fel-emelkedését fogja szolgálni.

„viszik őket, hátha sikerül nagyobb zavart kelteni dolgozóink között. Mikor látták, hogy nem tudnak sem sajnálatot kelteni sem zavart okozni, éjnek idején összekapoltak és kiszöktek a városból.

Uszít a szanki plébános

Rongálnak, csalnak az apácák

Persze, ezek után szinte természetes, hogy ilyen példákon okulva, a város szeretetházában főző apácák a legutóbbi időben sorozatosan szabotálták a polgármester intézkedéseit és súlyos károkat okoztak dolgozóinknak. Demokráciaellenes működésük miatt most került sor a leváltásukra. Előjárta az uszításban és szabotázsban *Alojzia és Gentilia* nevű két apáca akik habzó gyűlölettel uszítottak demokráciánk ellen. Ők hírszerítők és kommunista, vagy MNDSZ-asszonyok jönnek főzni,

azok korbáccsal fogják verni az apóttakat. Ők voltak azok, akik szándékosan megrongálták a fűtőházat és villanymotort, ezzel több ezer forintot kárt okoztak dolgozóinknak.

Ők voltak akik piaci bevásárlásuk során kijátszva az ellenőrzést, sokszor dupla áron számolták el a főzeléket és gyümölcsféléket. Ők voltak akik siettek salgótarjáni rendházukba szökni, félve a felelősségrevonástól, a büntetésről. Az már nem is csoda, hogy melótt elszöktek, előbb telekirtítotték a környéket, hogy „depor-

talni” viszik őket, hátha sikerül nagyobb zavart kelteni dolgozóink között. Mikor látták, hogy nem tudnak sem sajnálatot kelteni sem zavart okozni, éjnek idején összekapoltak és kiszöktek a városból.

Ebben teljesen igaza van a szanki plébánosnak, mert látható és érezhető az előjelek. Ezek az előjelek azt mutatják, hogy Pártunk látva a fekete reakció mind féltelenebb uszítását, „álljt” mondott és határozott figyelmeztetést küldött mindazok felé, akik a palást mögé bújva próbálják akadályozni békés építő munkánkat. Ezek az előjelek éreztetik, hogy kemény ükünk lecsap minden imperialista ügynökre, akár Amerika Hangja, akár a Vatikán (ami különben egy és ugyanaz) rémhírelve akarnak zavart kelteni dolgozóink között.

Uszít a kulák és a fekete reakció a hegyűjtés és a közös szérűk ellen Hercegszántón

Hercegszántó községben nem véletlen, hogy a kulákok olyan bátran uszítanak, jó támaszuk van a plébános személyében, aki nem volt hajlandó aláírni a békefelvet, inkább a régi vilétségét várja vissza. Pént Bertalan 28 holdas, Német Mátyás 29 holdas és Balatinác Marin 28 holdas kulákoknak nem tetszik, hogy a cséplésnél hulló gabonaszemet nem az 6 csirkék eszik fel, hanem a csoporté marad, mert a cséplés Galvocsán történt, ahol a termelőcsoport baromfiak közel vannak. Persze, hogy uszít,

mert nem tud a portáján a csépléskor jónéhány száz gabonát a verembe sülyeszteni és majd dísznival elvinni fel, amit a dolgozóktól elisibolt.

A Vatikán emberei hazudnak a vagyon bevallásánál is, mint például „vitéz” Vörös Mihály hercegszántói plébános, aki eltagadta Dávod községben terülő legelőjét, majd kaszálóját, amiről nem adózik és nem is tudja kimutatni, hogyan került birtokába. A takarmányszénát dávodi kulákbárójával akarta megosztani. Részéből akarták levágnani és a dézsman megosztani. De Dávod dolgozói leleplezték mesterkedését és elhúzták számítását mind a kettőjüknek.

Ha mindenütt ilyen éberben dolgoznak a munkástagozat vezetők, mint Dávodon, akkor bizhatunk abban, hogy sikerrel megvívjuk az aratási csatát.

Szabó István, Hercegszántó.

Népnevelőink munkáját segíti elő
a
NÉPNEVELŐ
füzet olvasása